

SZÁM.

e köl-
alkal-
Miféle
da és
ogy az
dara-
ak. —
küld-
megint
en. —
s kül-
gadam
Samó
a jövő

szére :
Az ég
ományt

üvészi
hümel-
» Kis
ül el-
ata is,
végén
tkezik
k szá-

ársulat
mogy a
ígos és

frt

postai
vatalá-
e 3. sz.,

tatala.

eum-épület.
n.

TÖRÖK CZUKRÁSZ. (Lásd a 190. lapon.)

LI. köt. 12. szám. Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr. 1896. szeptember 20-án.
Megjelen minden vasárnap 16 oldalon.

A TITKOS PAJTÁSOK.

— Elbeszélés számos képpel. —

W (Folytatás.)
 ÁSNAP reggel Ákos és Lenke
 szép lassacskán készülődtek az
 iskolába. Mondom: szép lasacs-

kán; de nem mint ha nem akartak volna idején indulni, hanem mert még bőségesen ráértek. Hogy, hogy nem; de a megkésés egészen divatját multa. A két testvér mindig idején kelt föl, mert az új mama pontosan ébresztette őket és arra is ügyelt, hogy szaporán felöltözzenek s ott legyenek a reggelinél. Rendesen még arra is maradt egy kis idő, hogy a leczkékötet, dolgozataikat még egyszer átolvassák, amit főképp Lenke nagyon hasznosnak tapasztalt. Mert az a gonosz helyes-írás sok bajt és gondot okozott neki; rendesen két *b*, *s*, *t* bötüt irt az olyan szóba, amelynek nincs egynél többre szüksége; viszont csak egyet az olyanba, amely aztán sir-rí a második után.

Most épp elkészült azzal, hogy Ákos nagy-lelkű segítségével, néhány fölösleges bötüt kigyomlált, néhány hiányzót pedig beplántált a dolgozatába, mikor belépett a mama.

— Gyerekek, egy kis beszédem van veletek. Készen vagytok az indulásra?

— Készen vagyunk! felelt Lenke.

— Parancsol valamit? kérde Ákos gyanakvólag.

— Arról a Vadász-családról kell szólnom. Nagyon sajnáljuk, én is, apa is, hogy ezzel a családdal megismerkedtetek . . .

— Ó, apa előtt sokszor említettük, látta is Bertit akár hányszor itt a házunkban,

szakítá félbe Ákos; de apa soha sem szólt ellene semmit.

— Mert nem tudta, hogy az ugyan-az a család, nem is sejtette, hogy itt laknak közel. Másképp már régen véget vetett volna ennek az ismeretségnek. Azok a gyerekek nem nektek] való játszó társak; bizonyos vagyok felőle, hogy eddig sem tanultatok semmi jót tőlük.

Semmi válasz. Ákos elkomorodott. Ime, kezdődik már az ellenséges támadás! gondolá. Igazuk volt az embereknek; a mostoha mama már kezdi az üldözést, pedig még alig egy-két hete, hogy itt van a házban.

— Látom, nincs kedvetekre, amit mondok, folytatá a mama. Sajnálom, de kötelességem ellen vétenék, ha megengedném, hogy ezt a pajtáskodást folytassátok. Elköll hinnetek, hogy komoly okom van arra, amit mondok.

Ákos azonban, úgy látszik, nem hitte ezt oly könnyen, mert daczosan és durczásan mondá:

— Nem fordíthat az ember minden ok nélkül hátat a jó barátainak!

— Elhiheted, kedves fiam, hogy igen komoly ok van rá. Azok a Vadászék ki is fogják találni mindjárt. Ha pedig kérdegetnék tőletek az okot, elég annyit mondanotok, hogy szüleitek megtiltották az érintkezést ő velök.

— De hát mégis . . .

— Mondom, elég, ha ezt tudjátok és ezt mondjátok. Fölösleges is, hogy többet beszéljünk a dologról. Most már tudjátok, mit köll tennetek. Induljatok az iskolába, itt az ideje.

A mama ezt nyugodtan és inkább még nyájasan is mondta, de egy uttal igen

határozottan is. Semmi kétség, szoros engedelmességet várt.

Mikor a két testvér künn volt a házból és már jó messze járt, kitört Ákosnak a haragja.

— Főlöleges, hogy beszéljünk róla! Ohó! Azt hiszi, hogy az ember csak úgy minden szó és magyarázat nélkül faképnél hagyhatja legjobb barátait! No persze! De hiszen előre is tudhattuk volna . . . Vadászné néni mondta is, hogy ilyesmi fog következni . . . és csakugyan igaza lett.

— A mama olyanformán beszélt, mint ha Vadász bácsi valami borzasztó dolgot követett volna el, jegyzé meg Lenke.

— Hát aztán? Mi közünk ahhoz? De különben nem is efféle valami lesz az oka, hanem az, hogy Vadászék nem olyan gazdagok. No már pedig én ki nem állhatom az ilyen gögös felfuvalkodást!

Lenke, mint már sokszor, most is megbámulta Ákos szavait, melyek oly nemesen, férfiasan hangzottak.

— Szeretném tudni, valjon apácska bizta-e meg, hogy eltiltsón a Vadász-gyerekektől? tünődött Lenke.

— Szó sincs róla! Az apa soha sem avatkozott bele, hogy ki legyen a pajtásunk. Ezt csak a mostohánk eszelte ki. Gyantottam én ezt mindjárt tegnap . . . Bertie egy kicsit hirtelenkedett, a fuvó-puskájából egy kis golyót lőtt épp az orrára . . .

— Jaj te! ijedezett Lenke.

— No, hiszen nem tudta, hogy ő az . . . és aztán, . . . no bizony, nem tört be az orra attól a kis golyóbistól. De megorrolta és most így tölti a boszuját. Apácskától akár ítélet napjáig is eljátszozgathattunk volna Bertiekkal.

Válniok kellett, mert eljutottak a Lenke iskolájához. Ezen a napon mind kettejüknek igen rosszul folyt a dolguk az iskolában; szórakozottak voltak, minden kérdésre fonákul feleltek. Otthon aztán rajta voltak, hogy eltitkolják kedvetlenségüket és haragjokat, de csak nagy nehezen sikerült. Alig várták, hogy délután kisonhaszanak a kertbe és háborítatlan tanakodjanak a nagy igazságtalanságról, mely rajtuk történt. Nagyon kedvükre volt, hogy a mama délután látogatóba ment; legalább nem lesz a sarkukban. Siettek is ki a kertbe.

Lenke kétszeresen busult, nem is tagadta az okát. Sohajtva mondá:

— Olyan kár! . . . Tudod, Ákos, én már azt hittem, hogy ez az új mama még talán jó is lesz . . . eddig olyan szépen megvoltunk . . . már szinte szeretni kezdtem.

— Persze, ti lányok olyan ingadozók vagytok, mint a nádszál . . .

— No, Ákos, hiszen eddig te is nagyon szépen megvoltál vele . . .

— Meg, meg . . . nem mondom . . . Természetes, hogy megvoltam, mert úgy látszott, hogy talán mégsem lesz olyan nagy a baj, mint a hogy előre hittük. De hát itt van, tessék! Bizony csak igazuk volt azoknak, akik az effélet megjósolták. Jól van, hát legyen! Remélem, te is tudod Lenke, hogy mi most már mit csinálunk.

Lenke biz' ezzel nem volt oly teljesen tisztában, mint ahogy Ákos föltette róla.

— Én . . . én . . . nem igen tudom, mondá. Mit gondolsz, mit köll tennünk?

— Legelőször is azt gondolom, hogy Vadászék ma sem rosszabbak egy csöppet sem, mint amilyenek eddig voltak. És nekem hiába beszélnek róluk rosszat, nem hiszem; rég

ismerjük őket; tudjuk, hogy jó barátaink, és ha nem olyan gazdagok is, mint mi, azért még nem hagyhatjuk cserben őket.

— Igen ám, csakhog . . .

— Ne vágj bele a szavamba! Ha nem tudod, mit köll tennünk, hát hallgasd meg. Természetes, hogy látogatóba ezentul nem járhatunk Bertikéhez, mert a mostohánk véletlenül megláthatna, ugy mint tegnap meglátott, mikor Bertivel ott ültem a palánkon. De ha találkozunk az utcán, a séta-téren, a ligetben vagy akár hol, hát akkor csak olyan jó barátok leszünk, mint eddig. Ettől semmiféle új mama sem tilt-hat el.

— De ezt is megtudhatja . . .

— Semmit sem fog megtudni, ha vigyázol a nyelvedre és nem fecsegsz.

— Majd vigyázok . . . de hát akkor majd titkolóznunk kell, képmutatóskod-nunk . . .

— Nem a mi hibánk lesz. A mostohánk az oka. Eddig soha sem titkoltunk el semmit, apának mindent őszintén meg-mondtunk, amit kérdezett . . . No . . . mi ez?

Éles füttyentés hangzott, és a következő pillanatban Bertinek a feje tünt elő a kerítés fölött. Magas falkerítés volt, fönn hegyes vas szögekkel; de a külső oldalon itt-ott lemállott róla a vakolat s Berti egyes kiálló téglák segítségével ügyesen fölkapasz-kodott; annál könnyebben, mert őt soha sem bántotta afféle aggodalom, hogy az ilyen kapaszkodásnál össze szaggatja a ruhá-ját. Lekialtott a magasból:

— Hát ti mit gubbaszkodtok ott, mint egy pár ázott veréb? (Lásd a képet a 181. lapon.)

— Pihengetünk, beszélgetünk, felelé Lenke.

— Okosabb lesz, ha jösztek játszani. Már jó ideje várlak. Új mókuskám van otthon.

— Nem mehetünk, szólt Ákos.

— Miért nem?

Ákos válasz helyett jelentős pillantást vetett a ház felé.

— Ahá! Értem! szólt Berti kacagva. A kedves új mama tehát már megkezdte a háborut? No halljuk, mi történt?

Ákos minden hősi elszántsága mellett sem találta egészen bátorságosnak, hogy ilyen helyzetben beszélgesen pajtásával, mert Berti nagyon kiáltozott, meg is lát-hatják ott a magasban a házbeliek és be-sughatják a mamának. Okosnak kell ám lenni!

— Jőjj oda a kis kapuhoz, ott jobban beszélgethetünk, mondá.

Ez az ajtó erős vas rostélyzatból készült, be is volt csukva, de persze jól át lehetett rajta látni és beszélgetni.

— No, beszéljete, ti szegény rabok, szólt Berti, amint oda értek.

Lenkének azonban kétségei támadtak.

— Ákos . . . talán . . . talán éppen neki nem mondhatjuk meg.

— Ugy? Talán bizony éppen rólunk volt szó? Nem vagyunk elég finom uraságok ő nagyságának és nem szabad hozzánk jön-nötök? gunyolódott Berti.

Ákos komolyan bölintott a fejével, hogy éles elméjü barátja eltalálta az igazat.

— Ti pedig természetesen szent-írásnak valljátok a mostoha mama parancsát, folytatá Berti évelődve. No, hát csak kapaszkodjatok bele a kedves új mama szoknyájába és kuczorogjatok otthon a sutban!

— Azt nem fogjuk tenni! pattant föl Ákos. Még nincs okod, hogy gunyolódjál.

— Ezt már szeretem. Ne is hajts mindjárt térdet, kedves barátom, mert akkor nagyon siralmas lesz az életed. De hát, mondsza csak, mit beszélt rólunk?

— Nem sokat. Csak annyit, hogy nem vagytok hozzánk való játszótársak, nem válnék javunkra, ha veletek barátkoznánk. Nini Berti... én még nem is tudom... voltaképp micsoda is a te apád?

Berti lángvörös lett.

— Soh' se törődjél vele! Van ő olyan ember, mint a ti apátok, ha nem tetszik is a kedves mamátoknak. De majd meg-

fizetek én neki! Itt jön a Zsófi néném, mindjárt meghalljuk, mit szól hozzá.

Zsófi kisaszony nagy parádében jött, csipkés, hurczos kék ruhában, vörös napernyővel, fátyolos kalappal. Amint oda ért, azt kezdte beszélni, hogy boltba megy vásárolni; de Berti félbeszakította és gyorsan elmondta neki, amit Ákostól hallott. Zsófi kisaszony azonban csöppet sem háborodott föl, inkább nagyot nevetett.

— Nagyszerű! Hisz' ezt előre megmondtuk. Tudod, kedves Ákos, aki csak jó barátod, mindenkire fogsz effélét hallani a kedves uj mamától. És nagyon pórul fogsz járni, ha elhiszed neki és azt teszed, amit parancsol....

— MIT GUBBASZKODTOK OTT? (Lásd a 180. lapon.)

Nem folytathatta, mert e pillanatban a ház felől kiáltás hangzott:

— Lenke! Ákos!

— Jaj! Ez a mama hangja! szólta Lenke ijedten.

Zsófi kisasszony és Berti ennek hallatára úgy eltűnt, mint ha szélvész söpörte volna el őket onnan. A két testvér pedig lassan megindult a ház felé.

— Mit gondolsz, Ákos? szólta Lenke. Talán jó lesz, ha magunk mondjuk meg, kivel beszélgettünk. Mert hátha meglátta őket?

— Nem igen láthatta a bokroktól. Különben, majd megtudjuk. Csak ne fecsegi mindjárt. (Folytatása következik.)

A KÁKÁS-TÓ HIDJÁN.

KI az, ki nagy brekegéssel
A levegőt rontja itt?
Béka mama sétálgatni
Viszi kis porontyait.

Káka-szálon mennek végig,
S ügyesek is, igazán.
De a káka-szálnak végén
Ott reng a nagy buzogány!

»No ezen is másszatok át,
Egy cseppet se féljete.
Vizbe estek? Se baj! Ugy is
Béka lesz belőletek.

A TÚLBUZGÓ MÉH.

— Mese. —

ZÜMMÖGVE, röpködve, szorgalmasan dolgoztak a méhecskék, hogy a kaptárt megtöltsék jó édes mézzel. Fáradtságos volt a munka, mert a méhes közelében már nem igen találtak virágot, melyből mézet gyűjthettek volna. Messzire köllött szállodágniok s ugyancsak bele fáradtak, mikor megrakodva haza értek. Napjában alig néhányszor fordulhattak.

Volt azonban köztük egy fiatal méhecske, aki tultett valamennyi társán. Alig röp-

pent ki a köpüből, már néhány percz mulva vissza tért, még pedig nem üresen ám, hanem mindig a legpompásabb színmézzel megrakodva. Dicsérte is a királynő:
— Tizen sem gyűjtenek annyi mézet, mint te egymagad. Igazán remek munkás vagy!

Büszkén zümmögött a méhecske, társai pedig kissé irigykedtek, de még inkább csodálkoztak.

— Hol szedhet oly gyorsan annyi mézet? Hiszen mi is ösmerjük a környéket, de nem tudunk itt közel kertet, mezőt, ahol gyorsan meg lehetne mézzel rakodni.

Bagoly bácsi fönt az ágon
 Rosszkedvűen kuporog,
 Vakítja a fény a szemét
 S Bagoly bácsi így morog:
 „Éhes vagyok, a múlt éjjel
 Semmi prédám sem akadt,
 Most nappal meg alig látok,
 Messze szállnom nem szabad”.
 Alig mondja, nesz hallatszik
 S Bagoly bácsi megőrül.
 „Liba-sereg jár itt közel
 Valahol a fa körül . . .
 Jönnek . . . Éppen ide jönnek . . .
 Csak az a baj, hogy sokan . . .
 Egygyel bírnék, de a sok lúd
 Baglyon is győz biztosan.
 Ám mért volna a nagy eszem,
 Ha most nem segítene?
 Csellel itt marasztok egyet
 S lesz jó liba-pecsenye“.

Oda ért az első liba.
 Bagoly bácsi lekiált:
 „Csés jó reggelt, Liba néni!
 Éppen jó hogy itt sétál:
 Fontos mondani valóm van.
 Maradjon csak maga itt,
 Érdekes, nagy titkot sugok,
 Küldje odább társait”.
 Nos, megőrült Liba néni
 S társainak odaszól:
 „Menjetez csak, én itt titkot
 Hallok Bagoly bácsitól”.
 Mit tesz erre a sok liba?
 Oda szalad mind a hány.
 „Titok? Jaj de érdekes lesz!
 Mi is meghallgatjuk ám!”
 „Igy nem mondom!” szól a bagoly
 S odább mennek a libák, —
 Az együgyü öszinteség
 Legyőzte a fífkát.

Bagoly bácsi és liba néni.

Faggatták a szerencsés méhecskét, vezesse el őket is arra a titkos helyre; de nem tette meg.

— Az az én titkom. Ha rátaláltok, ti is hasznát vehetitek; de addig nem engedek a dicsőségemből, hogy én gyűjtöm a legtöbb mézet.

Egyik társa azonban végre is rálesett és meglátta, hogy hová megy: a szomszéd ház kamarájába, melynek nyitva volt az ablaka. A kamarában nagy fazékban fedetlenül állt jóféle méz; innen csente a buzgó méh a kész mézet. Most is éppen lebozsátkozott a fazékba, mikor társa az ablakból utána szólt:

— Ahá! Tehát ez a titok nyitja? De tudod-e testvér, hogy voltaképen tilos dolgot cselekszel? Hiszen te nem szorgalmas munkával gyűjtöd, hanem a szomszédtól lopod a mézet.

— No bizony! Ott veszem, ahol találok. A földolog az, hogy mentül többet hordjak haza.

Épp ekkor lépett be a gazdasszony s egyetmást rakosgatva, megpillantja a mézes fazekat.

— Ejnye! Még ellepek a legyek!

S egy nagy fedővel letakarta, mielőtt a túlbuzgó tolvaj méhecske kiröppenhetett volna.

Látta ezt a másik méh az ablakból s ijedten szállt haza, ahol mindent elbeszélte társainak. Azután sokáig várták haza társukat, de hiába.

— Már neki vége, oda vészett, megfult, szólt busan a méh-királynő. Keservesen meglakolt, amiért elfeledte, hogy jó cél kedvéért sem szabad gonosz uton járni.

LEFEKVÉS ELŐTT.

ISMERTEK-é engem?

Én vagyok a Nellike,
Az édes mamámnak
A legkedvesebbike.

Mint kicsiny királyné
A királyi székin ül —
Ülök itt a párnán
Egyes-egy-egyedül.

Van alattvalóm is —
Nem egy, de öt-hat buba.
Intek, s valamennyi
Elkotródik hajuba.

Bizony, úgy is illik —
Elült mind a kis madár.
Már engem is visznek,
Az idő későre jár.

Jójszakát, bubáim,
Aludjatok csendesen ...
Végy szent oltalmadba
Én drága, jó Istenem!

DIÁK-PANASZ.

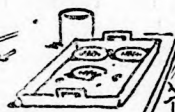
SMÉT visznek iskolába,
Bepakolva már a láda.
És, nem furcsa? ... nem siratnak.
Híre sincsen a bánatnak,
Inkább így szól a bucsuzás:
»Jó, hogy már méggy, garabon-
czás!«

Garabonczás! Azt mondják rám,
Mert tükröt tört be a labdám,
Vagy mert lekvárt kóstolgattam,
Kutyuskámnak tejfölt adtam.
De ha tilos mind, ami jó:
Minek akkor vakáció?

A szakácsné is rám támadt —
Minap sültött tortácskákat
S mielőtt asztalra került,
Mégkóstoltam: hogy sikerült?
Jó volt. S mégis — de higgyék el! —
Beértem ám a felével.

Fára mászni csak nem vétek?
S ha tövis, galy meg-megtépett,
Csak örülhet Ilus rajta:
Hogy tud varrni, meg-
mutatta.

A bogár-tan szép tudomány,
De hát gyáva mind a leány!

Néhány jámbor bogárkátul
Néném, hugom majd elájul.

Gizuskának a bábuja
Meredt szemű volt és mulya;

Mondok: majd én szebbé tészem...
De hát — kitört mind a két szem.
Volt pityergés, szemrehányás!
No, a kis lány egy sem hálás.

Aki vitéz magyar gyerek,
Ellenségtől meg nem remeg
S vivni tanul már idején;
No, hát épp csak ezt tettem én.
A mamám új napernyője
Nagy beteg lett ugyan tőle,
Nyele eltört — de hát
kérem,
Csoda ez a csata-téren?

S ezek után mama, apa
Ilyen szóval bucsuztata:
»Tanulj jól, ez szívünk vágya
S nőjjön be a fejed lágya!«

SZEGÉNY MATYI!

— Beszélyke két képpel. —

— NÉZZE csak, Dorka kisasszony, mi van itt! szólt Gyurka, a kertész fia.

— Madárka!

— Az bizony, még pedig seregély. Itt találtam a fa alatt. Bizonyosan kánya vágta meg, mert el van törve a szárnya.

— Ó, szegényke! És most meg fog halni?

— Dehogy! Abba még nem pusztul el, csak akadjon valaki, aki gondját viseli. Hát gondoltam, hogy Dorka kisasszony talán pártját fogja . . .

— Hogy ne? Csak a mamácska megengedje.

— Bizonyosan megengedi. Sok mulatságuk lesz aztán vele, mert a seregély nagyon megszeli. Nem is fog elröpülni, mert biz' a szárnya már nem igen lesz többé egészen tökéletes. Megtaníthatják még beszélni is.

— Igazán?

— Persze! Olyan jól fog beszélni, mint akár én magam.

— No, akkor ugyan még nem fog sokat tudni, szólt közbe egy gúnyos hang.

Mariska érkezett oda, szelesen ugrádozva, a virág-ágyakra taposva és akkorát toppanva a kicsike Dorka mellett, hogy ez megijedt.

Gyurka úgy tett, mint ha nem hallotta volna azt az éppen nem hizelgő megjegyzést. A már nagyocská Mariskát nem igen szerette, mert ez mindig csufondároskodott, aztán meg sok bajt és kárt okozott a kertben, folyvást akadt utána dolog. Ellenben a szelid kis Dorkával nagy barátság-

ban voltak s ezért ajánlotta is föl neki a seregélyt.

— De nem fog megharapni? kérdé Dorka gyanakodva.

— Biz' az bele csip az ujjába, ha oda tartja eléje, felelt Gyurka. De majd segítünk rajta, hogy meg ne tehesse. Fogja össze kisasszonyka a köténykékjét, majd beleteszem . . . így ni . . . de ne szorítsa ám nagyon . . . csak épp, hogy ki ne essék.

Gyurka gondosan elhelyezte a madárkát a kis lány köténykéjében és Dorka aztán sietett be a mamához, amennyire csak birták apró lábacskáit. Csak hogy az udvaron elfogta a bátyja, Jenő, ki ott néhány pajtásával labdázott.

— Micsoda kincset rejtegetsz, Dorika? Talán gyümölcsöt csentél a kertben?

— Nem csentem, nem gyümölcs, hanem madárka.

— Miféle madárka? Csóka, kacska, liba?

— Ó nem! Seregély!

— Nagyszerű! A kis Dorka seregélyt fogott! kiálták a fiúk. Mutasd!

— Nem lehet! Ki találna szökkenni.

— Add nekem! követelőzött Jenő.

— Nem lehet, nem adhatom! Beteg szegényke. Viszem a mamához.

A garabonczás fiúk azonban minden áron látni akarták a madarat és huzakodni kezdtek a kis leánykával, nem csekély veszedelmére a szegény seregélynek. Mert Dorka erősen fogta, szorongatta a köténykékjét, a fiúk meg kapkodták ahol érték s a beteg madárka akár holtra is ijedhetett volna. A gyöngye kis leány alig ha bírta volna megvédelmezni annyi erős diák ellenében, ha szerencsére a mama is ott nem sétál az udvaron.

— Mi oda lépett.

A hán szelni, d csak me.

pártjához

dárkát é

— Mo

fiuk, mor

Bevisszű

dül, nem

tok vele.

Akad

gélyt s a

el; a da

fogja a

telt bele

Matyi.

ugy ugr

dott. E

Matyi r

Szabado

vén szöli

ból, ágy

szelidült

Jó ba

gis legje

a gyerm

vel min

tak. Me

gyecske,

(Lásd a k

a kiflit,

sul szeg

a kinálá

csipeget

Csupa

ellen. C

gély m

másokt

— Min huzakodtok, gyerekek? kérdé s oda lépett.

A hányan voltak, annyian kezdtek beszélni, de a mama lassan-lassan mégis csak megértette és persze a kis Dorka pártjához szegődött. Átvette tőle a kis madárkát és megvizsgálta.

— Most még nem a ti kezetekbe való, fiuk, mondá. Meg van sebesülve szegényke. Bevisszük és meggyógyítjuk. Ha megszeli- dül, nem bánom, tartsátok meg és mulassatok vele. Csak aztán jól is gondozzátok.

Akadtt üres kalitka, abba tették a seregélyt s a gyermekek szobájában helyezték el; a dada vállalkozott rá, hogy gondozni fogja a madárka sérült szárnyát. Nem is telt bele sok idő, már vigan ugrándozott Matyi. Így nevezték el. De bizony csak úgy ugrándozott, röpülni többé nem tudott. Ezt azonban nem igen bánták és Matyi maga sem látszott busolni miatta. Szabadon járt-kelt a szobában és ha ne- vén szólították, azonnal jelentkezett a zug- ból, ágy vagy szekrény alól; teljesen meg- szelidült.

Jó barátságban élt mindenkivel, de mégis legjobban szerette a piczi Magduskát, a gyermekek közt a legfiatalabbikat, aki- vel mindig együtt csemegéztek, ozsonnáztak. Mert Magduska, mint afféle apró höl- gyecske, uem volt kényes, leült a földre és (Lásd a képet a 188. lapon.) és ott majszolgatta a kiflit, piskótát, Matyi pedig rögtön tár- sul szegődött és gyakran meg sem várta a kínálást, hanem Magduskának a kezéből csipegette a jó csemegét.

Csupán egy, de nagy kifogása volt Matyi ellen. Gyurka azt mondta, hogy a sere- gély megtanul beszélni. Ezt a testvérek másoktól is hallották, tehát nagy buzga-

lommal hozzá láttak, hogy Matyit a be- szédre megtanítsák. Matyi azonban csökö- nyösen vonakodott akár csak egy árva bötü kiejtésétől is. Ismételhettek előtte egy-egy szót százszor, ő csak félre fordította a fejét, hamiskásan kacsingatott és mikor azt hitték, hogy no, most már talán meg- szólal . . . biz' ő csak a maga seregély- nyelvén rikkantott egyet, aztán odább szökkent.

A gyermekek végre is bele nyugodtak, hogy Matyi csak a maga nyelvén szóljon. Egyedül a folyvást izgágáskodó Mariska nyakgatta még mindig újra meg újra a madarat, de mindig hiába.

Egy kellemetlen, esős, szeles napon mind- nyájan beszorultak a házba. A piczi Mag- duska megint a földön ült és hivogatta Matyit, kínálgatta is valami csemegével. Mariska a karos-székekben ülve nézte s egy- szerre csak fölkiáltott:

— Ne adj neki semmit, Magduska! Nagyszerű dolog jutott eszembe. Most már tudom, hogyan tanítjuk meg beszélni.

— Hogyan?

— Büntetéssel, böjtöltetéssel. Ó, hallot- tam én, hogy állatoknál ez használ leg- jobban. Most mindjárt áristomba dugom és jól kiéheztetem.

Mindnyájan nevettek s Mariska meg- fogta a szelid madarat és kiment vele, szétnézett, hova dugja áristomba? Mert ha a szobában marad, ott bizonyosan kap egyiktől vagy másiktól enivalót.

— Tudom már! Ide zárom a pincze- gádorba. Itt nagyon ritkán jár valaki.

Este felé a többi gyerekek követelték, hogy Mariska hozza elő Matyit, már elég volt a raboskodása. Ment is Mariska érte, de nem találta a pincze-gádorban.

— Bizonyosan beljebb sétált a pinczébe. Biz' én most nem keresem. Majd elő hívjuk reggel.

De reggel hiába hívták. Matyi nem jött, hangot sem adott. Pedig a pinczéből meg nem szökhetett. Keresték, kutatták s végre,

... MAGDUSKA ... LEÜLT A FÖLDRE. (Lásd a 187. lapon.)

meg is találták. De hol, de hogy? Hüledezve, megszorodva látták.

Nagy mosó-dézsza állt ott a pinczében, félig megtöltve vízzel, hogy szét ne szá-

radjon. Szegény Matyi bizonyosan megérezte a vizet, szomjas volt, fölugrott a dézsza szélére és onnan le a vízbe . . . de kivergődni nem birt és bele fult.

Általán
Dorka z
sem akar
a szegény
ő madárk
regtek a
szólt:

— Má
De majd
tést, hog

gyász-fát
után Do
hanem
kis Mag
A kertl
csatlako

Ekkép
Matyi v
Dorka r
hogy M
csétlens

Általános volt a szomorúság, de kivált Dorka zokogott hangosan és semmikép sem akart megvigasztalódni, mert hiszen a szegény kedves Matyi tulajdonképen az ő madárkája volt. A többiek nem keseregtek annyira, kivált mikor Jenő így szólt:

— Már megesett, nem segíthetünk rajta. De majd rendezünk olyan nagyszerű temetést, hogy még soha sem kísérték seregély

Matyit olyan gyász-pompával örök nyugalomra.

Jenő mindjárt hozzá is látott a dologhoz. Pajtásai is össze gyűltek a gyász-ünnepre s a szegény Matyit csakugyan nagy pompával kísérték sirjához. Elöl Mariska lépkedett gyász-lobogóval, melyet fekete-kötényből rögtönöztek; utána a fiúk vitték a szivar-skatulyából készült koporsót, mely fekete szövettel volt bevonva; mindenki

MATYI VÉG-TISZTESSÉGE.

gyász-fátyolt kötött a fejére s a koporsó után Dorka ballagott, nem csak játékból, hanem igazán sirdogálva, míg leghátul a kis Magduska jött, félkezű Viczáját czipelve. A kertben még a kertész gyermekei is csatlakoztak a menethez.

Ekképen nagyon szép lett volna szegény Matyi vég-tisztessége, ha az elkeseredett Dorka már épp a sirnál ki nem fakad, hogy Mariska okozta az egész szerencsétlenséget az ő szeleskedésével és izgá-

gáskodásával. Csakhamar mind a hányan pöröltek és kiabáltak s az lett a vége, hogy nagy durczásán, haragosan elszéledtek.

Szegény Matyi bizony eltemetetlen maradt volna, ha ott nincsenek a kertész gyermekei. Ezek látván, hogy az urfiak és kisasszonyok nem jönnek vissza, szépen elhantolták szegény Matyit.

Kedvetlenül ögyelegtek a testvérek egész délután, de még este is; semmiféle játék-

ban sem telt örömük. Mikor a mama végre megtudta, mi történt, így szólt:

— Hibás Mariska, aki tette; de hibásak vagytok ti többiek is, akik könnyen engedtétek, hogy veszedelmes helyre vigye szegény Matyit. Egy kis gondosság a maga idején sok késő bánatnak veszi elejét!

TÖRÖK CZUKRÁSZ.

(Képpel a czinalapon.)

SZERETITEK a cukros csemegét? Ugy gondolom, a legtöbben azt felelnétek: Ó, nagyon! És mikor azt az ismeretes mesét olvastátok vagy hallottátok, amelyben a boszorkánynak csupa merő mézes-kalácsból való háza van, hogy ez oda csábítsa a nyalánk gyermekeket a boszorkány hatalmába, talán olyanformát is gondoltatok:

— Jaj de jó is volna ilyen házra rábukkanni! De persze úgy, hogy boszorkány ne legyen benne.

Már biz' én nem hiszem, hogy jó volna még boszorkány nélkül is. Mert ha lasacskán leennétek róla a födelét, ajtót, ablakot, asztalt, széket, kályhát, de még lyukakat is rágnátok a falba, hát aztán télen nagyon pórul járnátok benne, mert aki megfagyott, mit ér annak, ha mézes-kalácsházban fekszik is holtan?

No, ez a mézes-kalácsból való ház szerencsére csak a mesében van meg. Nincs is rá szükségünk, mert kapunk édességet a boltban, a cukrásznál eleget.

Mikor egyszer messze Keleten, Törökországban jártam, azt tapasztaltam, hogy a török kis fiúk és leányok éppenségesen olyan édes-szájuak, mint magyar kis pajtásaik. A hosszú szakálu, turbános öreg halávi-árusnál mindig akadt apró népség, mely az ajándékba kapott kis pénzdarabot sietett haláviért odaadni. Ez a halávi anynyit jelent, hogy »édesség« és a legkedveltebb csemege; zezám-magból, mézből és buza-lisztből készül és a török cukrász súly szerint méri. (Ti *alavicska*-néven ismer-

ritek, mely szó nyilvánvaló-képen a *halávi*-ből származik.) Arul a török boltos bácsi e mellett czukrozott gyümölcsöt és van olyan csemegéje is, amelybe rózsavíz van belé keverve. Ezt is nagyon szeretik, de biz' én nem hiszem, hogy nektek nagyon inyetekre való volna.

Nem csak a gyermekek, hanem a felnőttek is nagyon szeretik ott az édességet. Ha vendég érkezik, azonnal megkínálják édes csemegével és gyakran még a boltos is megtraktálja vele a vásárlót, mikor sokáig alkuszna valami portékán. Ez pedig rendes dolog, mert a török nem szeret sietni, hanem a boltba lépve, leül a szőnyegre, keresztbe veti a lábát és úgy alkudozik nagy kényelmesen.

Tartok tőle, hogy ezt a szokást némelyítők megirigyli a töröktől és nagyon szeretné, ha nálunk is, mikor irkát, tollat vásároltak, a boltos még egy kis csemegét is adna hegyibe. De mégis jobb, hogy nem ad, mert akkor nagyon sok tollat, irkát találnátok pusztítani.

Szófejtő feladvány.

A 8 betűből, mely e szóban:

Édenkert

foglaltatik, legalább 36 más önálló szó és név alkotható.

Melyek ezek a szók?

(Megjegyzem, hogy rag, valamint egy-egy szónak ragozott vagy hajtogatott alakja, úgy szintén elavult és köz-használatban nem élő szó nem érvényes.)

Aki legtöbb helyesen alkotott szót küld be, vagy pedig ha többen küldenek egyenlő számú helyes szót: a sorsolásnál elsőnek kihuzott kapja jutalmnyereményül a következő művet:

„A tarka könyv.“

Százötven elbeszélés, írta Hoffmann Ferencz. Negyedik javított kiadás, tizenegy eredeti színes képpel, szép vászon-kötésben.

MEG

A > közölt

H e l
Gyöző,
Árpád,
és Feli
Rikárd
Alfréd,
git és
Edith
Keller
Thinagl
Erzsike
Irmus,
csányi
Körmen
Mariska
Sziklay
Irmusk
István,
Aniczi,
levélnel
Fischer
Záborsz
bacher
Lajos
Miczi,
és Gyu
Pék Jó
Annus
Annush
Somog
Weisz
Blanka
Bözse,
feld P
git, Si
Margit
csak l
Payr I
Papp
ifj. M
Farkas
Pető
Reitzer
Ivány
Taubn
Károly
thály

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LL. köt. 10-ik számában közölt rejtett név és rejtett szók megfejtése:

G	É	Z	A
É	R	E	M
Z	E	N	E
A	M	E	N

Helyesen fejtették meg: Balassa Győző, Szilágyi Evike, Kaszás Ernő, Magyar Árpád, Kövesi Rudi, Achim Mariska, Pilz Erika és Felice, Botka Lajos és Andor, Seyderhelm Rikárd és Feri, Fáy Erzszi, Joó Istvánka, Weiner Alfréd, Szécsi Jenő, Kovács Dénes, Patterson Margit és Orsolya, Gajári Erzszi és István, Kremzir Edith és Ernő, Hauer Ilus, Angermayer Béla, Keller Jolán, Nagy Béla és Kata, Alexy Elza, Thinágl Guszti (kinek az írása? *F. b.*). Gyöngyössi Erzsike, Lányi Rózika, Bohrandt Lajos, Heszke Irmus, Balási Stefike, Poetschacher Guszti, Szurecsányi Ninka, Fuchs József, Graefl Paula és Márta, Körmendy Matild és Lujza, Gervay Erzsike, Mariska és Mike, Scharff Gyula, Lipták Irénke, Sziklay Ili, Szilasi Bözse, Molnár Ferike, Büttner Irmuska, Somogyi Imre, Danielisz Jenő, Nékám István, Wagner Lajos, Buda Matild, Irmus és Aniczi, Heller László (tisztább papirostra írj s levélnek ne használj irkából kitépelt lapot! *F. b.*). Fischer Béla, ifj. Kőrösi Károly, Mérey Ágosta, Záborszky Mariska és Dezső, Simon Béla, Luczenbacher Ada, ifj. Jákó János, Gyenes Zoltán, Szücs Lajos és testvére (mi a neve? *F. b.*). Stancsa Miczi, Emike és Gyula, Fischl Izabella, Kégl Pista és Gyuri, Dessewffy Sárka és Ilonka, Weiss Aurél, Pék József és Vidor, ifj. Knobloch József, Weiss Annus és Karcsi, Lám Nelli és Miczi, Almássy Annuska (részben), Kállay Miklós, Szabó Juczika, Somogyi Margit és Jolán, Rosenfeld testvérek, Weisz Miklós, Gallatz Margit és Paula, Wolf Blanka és Margitka, Papp-Szász Tamás, Marczali Bözse, Kreibik Sándor, Baurneind Veronka, Herzfeld Paula és Ella, Lázár Vilma, Biedermann Margit, Sier Friczi, Graner Márta és Stefi, Fischer Margit (beteg vagy, hogy czeruzával irsz? Mert csak betegől fogadok el ilyen levelet. *F. b.*), Payr Hugó, Strasser József, Fáy Endre és Árpád, Papp Cosima (ugy helyes amint küldted. *F. b.*), ifj. Münnich Aurél, Bartal Ilona, Müller Henrika, Farkas Ilonka, Mariska és Laczi, Habinay Iván, Pető Iluska, Neoschil Antal, Freyler Editke, Reitzer Margit és Alice, Eislitzer Margit, Szent-Ivány Carla, Wohl Margit, Gaál Ilonka és Ödön, Taubner Margit, Merdrup György, Bolyó Pálma és Károly, Dienár Kálmán, ifj. Knobloch József, Koronhály Zoltán.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertesek lettek *Lám Nelli és Miczi, Készmárkon*, kiknek a jutalom-könyvet (»*Kis mese-könyv*«, Grimm testvérek nyomán, a »*Forgó bácsi könyvtára*« című sorozat egyik önálló kötete) a kiadóhivatal megküldi.

*

A »*Kis Lap*« LI. köt. 9-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Papp-Szász Tamás, Somogyi Margit és Jolán, Weisz Miklós, Rosenfeld testvérek, Biedermann Margit, ifj. Boróczy Lajos, Gaál Ilonka és Ödön, Molnár Ferike.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Merdrup György. Már volt (és van) nekem angol, német, olasz, francia s orosz kis olvasóm, akik fogadott gyermekei lettek Magyarországnak. A messze idegenből jött gyermekeket mint saját édes szülőiteit vonta keblére a mi honunk, melyet mint saját édes szülőföldjüket szerettek meg. De norvég hive még nem volt a »*Kis Lap*«-nak. Ez annál kedvesebben esik nekem, mivel a te csodaszép hazádban már több ízben fordultam meg s vannak is ott jó barátaim. Ha a sors már közénk vezetett, meglásd: szeretettel fogunk körül s meg vagyok győződve felőle, hogy kis olvasó-társaid teljes szívből osztozkodnak érzelmeimben. Leveled többi részére más rovatban leled meg a választ. — **Ausländer Ilona.** Kívánságodat közöltem a kiadóhivatallal, amelyre tartozik. Kéréseddel pedig fordulj az Athenaeum könyvkiadó-hivatalához, s megkapod rá a kielégítő választ. — **Hüvös testv.** Ketten vagytok s a leveletek egyes számban van írva. Már most Lászlónak, Robertnek felelek-é? A rejtvényed jól meg van szerkesztve, de az a sok csonkítás (a *bot*-ból p. o. csak a *t* bötü marad meg) kelleltinél jobban nehezíti meg a fejtő munkát. A 2-kat olvashatón írva küldjed be újra. Azon a során, mely a »*kovács-eszköz*« jelenti, nem birtam elmenni. — **Marczali Bözse.** Sz. Liviát érted Lili alatt? Kedves emlékezetemben van. — **Weisz Miklós.** Űgyesen van összeállítva. De az első szónál könnyüvé válik, mint a megoldott csomó. Önkénynt következik egymásután a többi. Ez nagyon ismeretes, széltében hangoztatott jelszavaknál mondatoknál rendszeren úgy van. Valami egyebet válassz Fog sikerülni neked az is. — **Hága. (O.)** Örvendek, hogy annyi idő után ismét találkozunk. A mese nem sokára meg fog jelenni, mert érdemes a közlésre. — **Fischl Izabella.** Ird meg a kiadóhivatalnak, milyen czimezést kívánsz s az a szerint fog eljárni. Arról azonban szó sem lehet, hogy a »*Kis Lap*«-ot te korábban kapjad többi olvasó társadnál. A türelmetlenkedés nem terem rózsát. — **Mérey Oszkár.** A másodikat besorozom. Az első régi, a harmadiknak meg az a baja, hogy szét szedve külön értelme.

nem ad. De majd a mintájára próbálkozom egygel magam. Nem fog az ollód, hogy a leveled széle úgy ki van rojtosodva? — **Lányi Rozika.** Megjött. — **Ódor Margitka.** Ha *figyelmesen* olvasod a »Kis Lap«-nak ezt a rovatát: lehetetlen, hogy kérdéssedre a választ meg ne leljed. — **Patterson Margit és Orsolya.** A kedves küldeményt köszönettel vettem s hova-előbb közlöm is. — **Nékám István.** Bizony sajnálom magam is, hogy nem találkozhattunk. De azért majd betérsz te még hozzám a te emlék-könyvecskédde. — **Komjáthy Tibor.** Hogy az állat koplaltatása milyen bus véggel jár, épp ebben a jelenvaló számban olvasható. Csak a fenevadat szokás az ilyen erős, kegyetlen fegyellemmel megszelidíteni. De kutyánál, madárnál ennek a szigorúnak semmi foganata. A megrendelt könyvet a kiadó-hivatal küldi meg részedre. — **Angyalkovics Milán.** Ugy van, amint olvastad: közös szülővármegyénk van. D. S. urat ismerem s régóta tisztetem. — **Hilbrandt Károly.** A kiállítás pavillonjai most este, villamos világitásnál is láthatók. Közted s hugocskád közt bíró

nem lehetek. De hiszen jó és igazságos szüleitek vannak. Azok majd tesznek köztetek igazságot s az ő ítéletökbe bizony bele nyugodhattok. — **Benkő Juliska.** Hiszen mindent amit kérdezel, megtudhatsz a »Kis Lap« ezen számának utolsó lapján. Hiszen te azt mondod, hogy minden betűjét elolvassod a te kedves lapodnak! — **Szibel Józsi.** Nem gyermekeknek való olvasmány az élelzap. Gondos szüle meg is vonja ezt a kicsinyektől, akikről bőven gondoskodik a »Kis-Lap« s a sok ifjusági könyv. — **Nedelka Veronka.** Bábukat is láthatsz a kiállításon s valóban, nem a legérdektelenebb része. A kézimunkák, főképen a kalotaszegi *varottas*, sok tanulságot nyújtanak a kézimunkával szivesen foglalkozó kis leányoknak. — *Több levélről a jövő számban.*

A „KIS LAP“ minden kötetéhez **diszes szín-nyomatu bekötési táblák** kaphatók. Egy bekötési tábla ára **60 kr.** A »Kis Lap«-nak **fél-évi** folyamából telik **egy** kötet. Megrendelő cím: *Athenaeum könyvkiadó-hivatala, Budapest, Ferencziek-tere 3.*

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

október—decemberi folyamára.

MMÁR végéhez közeledvén a folyó évnegyed, kérjük ama t. olvasóinkat, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

Az új évnegyedben, mely a most folyó kötet befejező részét fogja nyújtani, folytatjuk és fejezzük be a kis olvasóink részéről akkora tetszéssel fogadott „**A titkos pajtások**“ hosszabb elbeszélést, melyet még e kötetben egy másik elbeszélés és **szindarab** fog követni. Kisebb elbeszélések, mesék,

ugy-szintén költemények s ezekhez **művészi rajzok**, két-hetenként pedig **szines műmélkéletek** fogják jövőre is élénkíteni a »Kis Lap«-ot. Ez évnegyed folyamán kerül elődöntésre a »Kis Lap« **nagy pályázata** is, értékes jutalmak kiosztásával, az év végén pedig külön **jutalom-kisorsolás** következik a legszorgalmasabb rejtvény-megfejtők számára.

Forgó bácsi úgy mint a kiadó-társulat vállvetve készítettek elő mindent, hogy a kis olvasóknak a téli estékre tanulságos és szórakoztató olvasmányt nyújtsanak.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyedévre	1 frt
Félévre	2 „
Egész évre	4 „

Az előfizetések legcélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, IV., Ferencziek tere 3. sz., Athenaeum-épület) intézendők.

A „KIS LAP“ kiadó-hivatala.

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.* Szerk. és kiadó-hivatal: Budapest, Ferencziek-tere 3-ik sz. Athenaeum-épület.
Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai r. társulat Budapesten.